

Datum
2022-04-05
Vårt dnr
RV211282.Ert dnr
Ju2022/00440

Remitterande instans Justitiedepartementet
Adress Klicka eller tryck här för att ange text.
Postadress Klicka eller tryck här för att ange text.
E-postadress ju.remissvar@regeringskansliet.se ju.L4@regeringskansliet.se

REGION VÄSTMANLANDS YTTRANDE PÅ PROMEMORIAN VIKTIGT MEDDELANDE TILL ALLMÄNHETEN – EN ÖVERSYN AV VMA-SYSTEMET (DS 2022:1)

Inledning

Region Västmanland (RV) ställer sig positiv till att en genomgripande revidering av systemet för viktiga meddelanden till allmänheten (VMA).

7.3 Grunderna för begäran om sändning av viktiga meddelanden till allmänheten bör regleras i egen författning

RV anser att det är positivt att reglera VMA systemet via lag och förordning. RV Anser att nuvarande ordning med överenskommelser är otydlig.

9.6 Vilka aktörer ska vara behöriga att begära sändning av VMA

Utredningen anger att endast de som är ytterst ansvariga för samhället säkerhet ska äga rätten att sända VMA.

RV anser att det vore olyckligt och riskerar att fördröja möjligheten att skyndsamt varna allmänheten om inte privata företag ges möjlighet att varna via VMA systemet. Att agera skyndsamt för att skydda mot sådant som riskerar att hota grundläggande värden, miljö, liv och hälsa väger tyngre än vem som är ytterst ansvarig för ett område.

RV anser att lokala privata företag ska ges möjlighet att använda VMA systemet efter bedömning och delegering av räddningstjänst eller kommun. När det gäller nationella företag bör MSB ha denna bedömningsrätt. Eventuellt missbruk av VMA systemet kan stävjas genom att Räddningstjänst, kommun eller MSB fråntar det privata företaget rätten att sända VMA utan samråd med ansvarig myndighet först.

9.7 Behöriga myndigheter

Utredningen anger inte vad som räknas inom begreppet region respektive kommun. Otydligheten gäller bland annat hel- och delägda bolag, kommunalförbund, skattefinansierade privata verksamheter som har avtal med regionen och gemensamma nämnder. Det får stor påverkan på hur systemet ska användas och vilka funktioner inom regionen som kan på egen hand begära ett VMA.

Datum
2022-04-05
Vårt dnr
RV211282.Ert dnr
Ju2022/00440**11.4.3 Enskilda aktörers behörighet att aktivera utomhusvarningssystemet**

RV anser att Bestämmelsen i 2 kap. 5 § förordningen om skydd mot olyckor, som ger kommuner möjlighet att medge farliga verksamheter enligt lagen om skydd mot olyckor att använda utomhusvarningssystemet, ska överföras till den nya lagen eller på annat sätt finnas kvar.

Motivet för detta är att företag ska ges möjlighet att använda VMA systemet eftersom skyndsamhet ofta är avgörande för utfallet vid olyckor och kriser, att först förklara och motivera för en myndighet är inte snabbt och effektivt. Om privata aktörer ska begära VMA via myndighet kommer sannolikt ett mått av överprövande ske innan VMA:t sänds, av en myndighet som inte är expert inom området.

12.5 Varningsmeddelanden i kommersiell radio och tv

RV anser att det bör finnas skyldigheter för kommersiell linjär TV och kommersiella streamingtjänster att sända uppmaningar att ta del av VMA i t.ex. public servicekanalerna eller på krisinformation.se. Detta kan göras på genom textremsor som sänds utan uppehåll i programmen.

Att involvera sociala medier på samma sätt som kommersiell linjär TV bör vara prioriterat för framtiden då många människor får merparten av sina nyheter eller uteslutande konsumerar media på dessa plattformar t.ex. Youtube, Facebook och Spotify.

RV anser att för att VMA systemet ska fortsätta tjäna som en värdefull del av samhället så måste utvecklingen följa befolkningens mediavanor.

13.3.2 Digitala plattformar

RV anser att det bör införas skyldighet för kommersiella aktörer att uppmärksamma sina tittare eller lyssnare om att ett VMA sänts (geografiska anpassat om möjligt) och vart mer information finns att hämta. Kommersiella aktörer bör ha möjligheten att återsända VMA:t i sin helhet om dom så väljer.

16.6.2 VMA-systemets kanaler

RV anser att VMA om flyglarm även ska kunna sändas till mobiltelefoni, kommersiell TV, digital TV, streamingtjänster och sociala medier. Även om den primära varningskanalen är tyfoner så bör inte andra kanaler exkluderas.

17.6.2 mobiloperatörer

Se kommentarer under 12.5 Varningsmeddelanden i kommersiell radio och tv.

8.11 VMA vid höjd beredskap

Se 16.6.2 VMA-systemets kanaler.

19.2.3 Försvarsmakten

Se 16.6.2 VMA-systemets kanaler.

Regionkontoret
Max Rupla, beredskapssamordnare

YTTRANDE

3 (3)

Datum
2022-04-05
Vårt dnr
RV211282.

Ert dnr
Ju2022/00440

För Region Västmanland

Denise Norström
Regionstyrelsens ordförande

Anders Åhlund
Regiondirektör